

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 557. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm32248.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Kun forgiæves gjorde naturligviis *Ludvig* sig al optænkelig Umage for at faae et stort *Europæisk Kors-Tog* istand, og først efter adskillige Aars Tilberedelser og efter Overvindelse af mange Hindringer fik han selv sin Krigs-Magt paa Benene (1248), og stak i Søen fra *Aigues-Mortes* (i Languedoc), den eneste Havn ved Middelhavet, der traf til at være *hans egen***Sammest. VII. 63-64.* Hans Vinter-Leie paa *Kypern* og Vaar-Landing i *Ægypten*, Mamelukkernes Forfippelse, der overlod Franke-Kongen *Damiette* uden Sværd-Slag, og endelig den Øine-Forblindelse, der bragde *Ludvig* til, som han var forhexet, at træde Skridt for Skridt i Kardinal *Pelagios* bedrøvelige Fod-Spor, til han mistede hele sin Hær og faldt selv i *Tyrkisk Fangenskab*; 58alt dette beskriver nu vel *Joinville*, der delde Ondt og Godt med Kongen, saa jævnt og kiønt**Joinville (ved Menard) S. 49-131.*, at Man læser derom med Fornøjelse, men store Ting seer Man strax, det er ikke, og hverken Vilderede eller Vanheld er saadanne Sjeldenheder i Verden, at dens Historie kan opholde sig derved. Vi maatte da her tage Afskeed baade med Kong *Ludvig* og hans vakkre Lov-Taler, dersom Skiæbnen ikke havde været dem Begge saa god, at de beholdt Livet, blev udvexlede for *Damiette* og en Slump Penge, kom til *Akre* og havde endnu Mod paa at gjøre og lide noget for det hellige Land; men især det *Sidste* er saa smukt og i det *Trettende* Aarhundrede saa mageløst, at vi nødvendig maa pege derpaa. Stort var det naturligviis ikke, hvad *Ludvig*, selv kun en svagelig Mand af Middell-Størrelse, med et lille mismodigt Følge kunde udrette, men dog havde Sultanerne af det *Saladinske* Huus, ved saavidt mueligt at ødelægge *Sø-Stæderne*, givet veltænkende Konger en Leilighed til gode Gierninger, som *Ludvig* (1250-54) flittig benyttede. *Askalon*, for hvis Ødelæggelse vi nok huske den store *Saladin* stred saa haardnakket, at han tilsidst seirede over *Rikards Løve-Hjerte*, den havde alt (1240) faaet Opreisning af *Rikards Broder-Søn* og *Navner*, Grev *Rikard* af Cornwall, som, mærkeligt nok, synes ene at have gjort sit lille Kors-Tog for at viske Pletten af sin Far-Broders Ridder-Skjold**Wilken om Kors-Togene VI. 614-15.* *Ludvig* stræbde nu at gjøre sig fortjent af hele Christenheden ved ei blot at forbedre Befæstningerne ved *Akre* og *Jaffa*, men ved paa ny at opbygge og befæste baade *Kæsarea* og *Sidon*, som var i Bund og Grund forstyrrede, og det maa Ingen kalde unyttigt, skiøndt Stæderne snart igjen nedsank i det Gruus, der end skjuler dem; thi deels forsinkedes dog ved *Ludvigs* Bestræbelser Grav-Rigets 559fuldkomne Undergang henved et halvt Aarhundrede, og deels er netop de *Ædles Utrættelighed* til at opbygge hvad *Fienden nedriver* et *guddommeligt* Træk hos Menneske-Slægten, der skal æres overalt hvor det mødes. Dette kan ikke tit nok indskiærpes i vore Dage, med en Tids-Alder bag os, da det selv midt i Christenheden, ved et stort Uheld, gjaldt for den største Helte-Gierning at *nedrive*, skiøndt endog Hvem der forstyrrer en *Røver-Kule*, hører selv til den, hvis han ikke har noget *Bedre* i Arbeide, han derved stræber at sikkre, saa vi maae baade *kirkelig*, *borgerlig* og *videnskabelig* vandre "i et nyt Levnet," dersom *Forsynet* ikke skal angre at have gjort os til sine Fortroelige og aabnet os den mest glimrende Bane som Dets forsigtige Med-Arbeidere. Istedendfor da, at det nu allevegne i Christenheden er blevet til et Ord-Sprog: Fædrene bygde op, men vi brække ned, maa det herefter, om vi skal redde vor *Ære*, blive øiensynligt, at vore *Stæder* og *Skoler virkelig* fordunkle Middell-Alderens *Kirker* og *Borge*, som vi og vore nærmeste Fædre nedbrød; thi Hvem der er "i Slægt med Guddommen," nedbryder og forstyrrer aldrig noget Stor-Værk, uden de føle baade Drift og Kraft til at skabe noget *Bedre*. Al Tapperhed til blot at ødelægge skal vi da betragte ligesom de vilde Dyrs og *Assasinernes* (Bærsærkernes) paa *Libanon* der med Fornøjelse lod sig partere, naar de havde gjort den Ulykke, de kunde, og skiøndt dette Niding-Laug ikke havde Lykken med sig, gjorde det dog i Kors-Togenes Dage saa *forskrækkelig* en Opsigt, at vi i det Mindste maa vide, hvad *Joinville* fortæller om dem.